

Základní škola a Mateřská škola Úsov, p. o.
Školní 187, 789 73 Úsov
IČO: 70944164
tel. 583435108
e-mail: zsusov@email.cz
www.zsusov.cz

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY PŘI VÝSKYTU ŠIKANY

Postup školy při výskytu šikany

KRIZOVÝ PLÁN ŠIKANA

Škola je povinna řešit šikany ve škole a na akcích pořádaných školou, mimo školu je to věc policie a rodičů. Diagnostiku a vyšetřování šikany provádí osoba, která má sílu celý proces ustát. Důležité je mít oporu ředitele !!

A. Učitel je svědkem šikany – brutálního násilí

- 1. Překonání šoku pedagoga!**
- Bezprostřední záchrana oběti (zaštitit svým tělem oběť)! Odvést okamžitě ze třídy!
- Okamžitě se vrátit zpět do třídy nebo do ní poslat jiného pedagoga, příp. pověřit dozorem- (pohotovost na ZŠ) (zabránění domluvy agresorů na křivé skupinové výpovědi)! Zalarmovat další pedagogy a domluvit se na spolupráci při vyšetřování – i za cenu přerušování výuky! Nejlépe rozdělit třídu na 2 poloviny, zabezpečit pedagogický dozor.
- Pokračovat v pomoci a podpoře oběti (dát oběti napít, zajistit lékařské vyšetření)! Po návratu od lékaře nepouštět oběť zpět do třídy. **Z: MP -VP**
- 5. Kontaktovat rodiče oběti.** **Z: tř.uč. MP-VP**
Při rozhovoru s rodiči se vyvarovat slovu šikana, lépe je používat trápené nebo ubližované dítě. Hovořit s nimi „na rovinu“, ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout s rodiči, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost dítěte (nejlépe nechat doma).
- Ohlásit celou věc policii a kurátorovi pro mládež. **Z: MP**
Následuje vlastní vyšetřování.

B. Učitel se o šikaně od někoho dozví

OVĚŘENÍ SITUACE

- 1. Kontaktovat rodiče**
a) zavolat rodičům (ne v přítomnosti dítěte!) (**Z : tř.uč-MP .VP**)
Při rozhovoru s rodiči **nemluvit o šikaně**, pouze si ověřit signály (pomocování, zvraty v chování, noční děsy, poškození věcí, změny v chování, zhoršení prospěchu, vyhýbání se tělocviku – modřiny apod.)
b) upozornit, že se o tom dítě nemá dozvědět (abys se to nedoneslo do třídy)
c) vyžádat souhlas rodičů k vyšetřování, zdůraznit zájem na bezpečí dítěte
- 2. Podepsat souhlas k vyšetřování (ošetřeno již od 1.tř)**
- 3. Najít kolegy (max. 3), kteří budou spolupracovat na šetření. (Třídní učitel může spolupracovat, ale nesmí být hlavní vyšetřovatel.)**
- 4. Nalezení vhodných informátorů**
Obezřetně promluvit s vhodnými spolužáky tak, aby se to nedoneslo třídě (nejvhodnějšími informátory jsou průměrní studenti, ne hvězdy, ne podprůměrní)
- 5. Nalezení vhodných svědků**
Promluvit s více informátory, případně je požádat, zda-li by to mohli dosvědčit. Nenaléhat!

VYŠETŘOVÁNÍ

- upozornit na provádění zápisu
- netlačit, nechat je říct to, co chtějí
- mít při vyšetřování třetí osobu proti obvinění ze strany rodičů (MP, VP)
- pokračuje pomoc a podpora oběti
- začít vyšetřování se „zdravým jádrem“, nikdy nezačínat agresory

ROZHOVOR SE SVĚDKY

svědky vyslechnout postupně, pokud se rozcházejí ve výpovědi je možná konfrontace všech svědků, navodit atmosféru podpory a povzbuzení, že jejich spolupráce nebude prozrazena a je zajištěna jejich bezpečnost, vše si zapisovat

ROZHOVOR S AGRESORY

Agresor se po rozhovoru nesmí vrátit zpět do třídy!

1. Zahřívací předkolo

Sednout si proti agresorovi, říct mu to „natvrdo“, chtít vědět, co všechno dělal, upozornit na zapisování, potom mlčet!

2. Monolog

nerušit mu jeho prostor, dívat se do očí, nepovzbuzovat, jen si vše zapisovat, počkat až domluví

3. Dialog

doplňující otázky
klást otázky tak, aby se zapletl do vlastních lží, stupňovat citové napětí, nabídnout polehčující okolnosti v případě přiznání se, nechat si od něj podepsat zápis. Zopakovat se všemi agresory. Každého po rozhovoru odvést do jiné třídy.

4. Konfrontace

všem agresorům naráz oznámit, jak kdo z nich vypovídal
začnou se mezi sebou dohadovat a pomlouvat

Zajistit ochranu oběti – nechat ji bezpečně odejít ze školy (informovat rodiče) nebo zajistit její ochranu! Agresorům oznámit, jak budou postiženi v případě, že oběť znovu napadnou (např. při jakémkoli násnaku šikánování budou vyloučeni nebo bude případ nahlášen policii). Zdůraznit, že k jejich snaze napravit situaci bude přihlédnuto ve výchovné komisi.

ROZHOVOR S OBĚTÍ

Rozhovor provést na místě, které je bezpečné, sedět vedle sebe jako partneři, bez třetí osoby.

Bez nátlaku! (Zeptat se, jak se mu daří, co se děje doma..., mluvit o pocitech – „Mám pocit, že se ve třídě necítíš dobře

Sdílet oběti možnosti řešení a nechat oběť vybrat – metoda usmíření, metoda vnějšího nátlaku.

A) METODA USMÍŘENÍ

Provádí se především u počátečních stádiích šikany a vykazuje-li agresor ochotu své chování změnit.

Metodě usmíření předchází

- rozhovor s informátory a oběťmi, nalezení vhodných svědků, rozhovory se svědky
- rozhovor s oběťmi

Společné setkání a hledání nápravy: hovořit se třídou v komunitním kruhu (včetně třídního učitele), sezení neprotahovat, opakovat asi 1/14 dní, max. 20 min., omluva a usmíření agresora a oběti, předkládání návrhů pro nápravu

Vhodné otázky: **Co si myslíte, že není v téhle třídě v pořádku? Co byste mohli udělat, aby se to příště nestalo? Kdo si myslí, že by byl schopen XY bránit? (ochránce dát do roviny oficiality, má povinnost ubližování ohlásit)**

Provést max. 4 sezení, při posledním položit otázku, jestli si myslí, že je problém vyřešen.

B) METODA VNĚJŠÍHO NÁTĹAKU Provádí se u pokročilejších forem šikany.

1. Vytvořit výchovnou komisi třídní učitel, ředitel (zástupce)
popř. někdo za rodiče (ne od agresora nebo oběti)
a nezávislý člověk (pedagog jiné školy, lékař... OSPOD., POLICIE)
Před zasedáním nejednat s rodiči agresorů!

2. Celá komise se sejde předem a domluví se, jaké budou asi tresty.
 3. Agresoři chodí před komisi a znovu vypovídají, sdělit, že komise rozhodne (tvářit se vážně).
 4. Porada komise na trestech. (Trestat intenzivně, ale mít kam stupňovat.)
 5. Zavolat agresory a oznámit agresorům tresty.
 6. Oznámit potrestání před celou třídou za přítomnosti celé komise! (Agresoři si stoupnou u dveří a vyslechnou si rozsudek.) Bez obětí!
 7. **Následuje komunitní kruh s třídním učitelem. Při prvním sezení bez obětí!**
 8. Pozvat rodiče agresorů i obětí. Ne najednou!
rodiče obětí: informovat, jak bylo zajištěno zdraví jejich dítěte a sdělit, jak byli agresoři potrestáni.
- rodiče agresora: rodiče agresorů informovat každého zvlášť, sdělit, jak byli potrestáni jejich děti, upozornit je na to, že je to závislé chování („určitě by si nechtěli vybrat partnerku, ke které by se chovali stejným způsobem“) Konstruktivní rozhovor by neměl trvat déle než 45 minut!

VŠE SI NECHAT PODEPSAT a ZALOŽIT!!!!